

KASTÉLYKÖNYVTÁR A LEVÉLTÁR ÉS A KÁPOLNA KÖZÖTT – KIÁLLÍTÁS NYÍLT AZ ÜLLŐI ÚTON

Egyedülálló kiállítás-megnyitóra került sor 2019. június 12-én délután *Kastélykönyvtár a levéltár és a kápolna között* címmel. A 2017-ben megújult Üllői út 24. szám alatti Evangélikus Országos Gyűjtemény – Evangélikus Országos Könyvtár részét képező Podmaniczky-Degenfeld Könyvtárban kamaratárlat nyílt a rejtett kincsek bemutatására.

Balogh Kriszta könyvtárvezető köszöntötte a megjelenteket a régi könyvek és empire bútorok között, majd olyan darabokat hallgathattunk meg, amelyeket Podmaniczky Lajos báró „tett muzsikára”. A Váro leány címűt Kölcsey, míg a Minnyihez című munkáját Kazinczy ihlette. **Regös Júlia** és **Fehérvári Péter**, valamint **Fehérvári Péter** és **Mekis Péter** előadásában élhettük át ezeket az egykori szerzeményeket.

A majd 30.000 kötetes volt főúri gyűjtemény, **Podmaniczky Géza** báró és felesége, **Degenfeld-Schomberg Berta** grófnő valamikori kiskartali könyvtárát jelenti, amely 1929-ben került egyházunkhoz, és egyedülálló módon elkerülte a kastélykönyvtárak II. világháborús pusztulását, így tudományos és történelmi értéke páratlan a maga nemében. A báró és felesége felvásárolta **Podmaniczky Lajos** aszódí, és

Prónay Sándor tóalmási családi könyvtárát, s a könyveket katalogizálták. A könyvtárban a magyar mellett találunk latin, német, francia és angol nyelvű köteteket is, szinte minden tudományterületről és korból. A Podmaniczky–Degenfeld házaspár szenvedélye a csillagászat volt, ezzel kapcsolatos szakkönyvekkel is találkozhatunk. Örökösük, **Degenfeld Pál** gróf ajándékozta a könyvtárat az evangélikus egyháznak, amelynek vezetői igyekeztek az Üllői úti központban a kastélykönyvtárát eredeti elrendezésével együtt megőrizni, ezért átalakították a termeket. Mivel ma még főként kutatók használják a gyűjteményt, ezért szeretnének nyitni a nagyközönség felé is a most létrehozott kamaratárlattal.

Pröhle Gergely, országos felügyelő a megnyitón elmondta, hogy szívügye ez a gyűjtemény, ahogy az épület és az evangélikus gyűjtemények ügye. A könyvtárat 1905-ben nem véletlenül helyezték el a földszinten lévő levéltárban őrzött Luther Márton végrendelete és a felső szinten lévő kápolna között. „A modern kor evangélikusainak méltónak kell lenniük ahhoz az örökséghez, ahogyan építették ezt a házat: őseink alapként az egyházalapító által ránk hagyott végrendeletre építettek, de igazodtak a zsinórmértékhez,

a Bibliához és a vallástudományhoz, de még a liturgikus üzenetekhez is. Ezeket nekünk is komolyan kell tudnunk venni” – hangsúlyozta az országos felügyelő, aki kitért arra is, hogy a meghallgatott zenei betét „hűen tükrözi azt a kulturális erőt, azt a lélekkel teli, a környezetére hatni kívánó és tudó, a társadalmi életet, a társasági életet szervezni akaró és tudó társaságnak a szándékait, akik annak idején megteremtették ezt a könyvtárat is, a tágabb környezetet, amelyben az egyház élete zajlott.”

Próhle Gergely háláját fejezte ki a kollégáknak, akik jól működtetik az új szervezeti felépítésű gyűjteményeket, így egyházunk a szellemi erőket maximális mértékben tudja használni körünkben is. „A könyvtár stratégiai hely a levéltár és a kápolna között, amelyben jól látszanak a szellemi kincsek, az intellektuális erő, de érezzük azt is, hogy felfelé is kell emelni a tekintetünket, de nemcsak a csillagok vizsgálására, ahogyan Degenfeld-Schomberg Berta tette, hanem a kápolnából megnyíló isteni dimenzióra is.”

A kiállításmegnyitón írták alá az **Evangélikus Hittudományi Egyetem** (EHE) és az **Evangélikus Országos Gyűjtemény** (EOGY) közötti szerződést. **Hubert Gabriella** az EOGY igazgatója és **Csepregi Zoltán** az EHE rektora a szerződésben többek között arról állapodtak meg, hogy közös katalógusrendszert használnak, a Hittudományi Egyetem hallgatói pedig ingyenesen látogathatják a könyvtárat kutatási céllal, valamint az Evangélikus Országos Múzeum kiállításait is.

A résztvevők ezután megtekintették a kiállítást, amelynek kurátorai: **Hubert Gabriella** és **Zászkaliczky Zsuzsanna**, igazán érdekes darabokat tartalmaz.

Szeretettel ajánljuk az érdeklődőknek. A könyvtár munkatársai minden pénteken nyílt napot tartanak, de bejelentkezés után szívesen várnak más napokon is csoportokat.

forrás: <https://www.evangelikus.hu/kastely-konyvtar-leveltar-es-kapolna-kozott-kiallitas>

Szöveg és fotó: Horváth-Bolla Zsuzsanna

